

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10SŽa/13/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011202006
Dátum vydania rozhodnutia:	22.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1011202006.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: X. U. G. L., alias X. L. G. L., narodeného XX. X. XXXX, štátneho príslušníka Egyptskej arabskej republiky (Egypt), podľa vlastného udania v zahraničí bytom naposledy Y., aktuálne s miestom pobytu Pobytový tábor Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Rohovce, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky so sídlom Pribinova 2, Bratislava, (pôvodne Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava), o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-604-46/PO-Ž-2010 zo dňa 11. novembra 2011, ktorým navrhovateľovi nebol udelený azyl ani poskytnutá doplnková ochrana, o odvolaní navrhovateľa podaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/51/2011-87 zo dňa 21. novembra 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/51/2011-87 zo dňa 21. novembra 2012 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava (ďalej len odporca) rozhodnutím ČAS: MU-604-46/PO-Ž-2010 zo dňa 11. novembra 2011 podľa § 13 ods. 1, § 13c ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a neposkytol mu doplnkovú ochranu.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto prípade nebola preukázaná opodstatnenosť z obáv z prenasledovania z rasových, národnostných, náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, ako to vyplýva z Konvencie z roku 1951 o právnom postavení utečencov (ďalej len

Ženevská konvencia) a zo zákona o azyle. Opísal v ňom zistený stav vecí a ďalej uviedol, že pokiaľ ide o prvý dôvod jeho žiadosti o azyl, prezentovaný v konaní ČAS: MU-842/PO-Z-2009 (že jeho priateľka - moslimka konvertovala na kresťanskú vieru v dôsledku čoho mal problémy s jej rodinou) o tomto rozhodol právoplatne Krajský súd v Košiciach v konaní sp. zn. 5Saz/28/2010 nebol dôvodom pre udelenie azylu preto, lebo egyptské úrady nepožiadali o ochranu, pričom využil možnosť ochrany interným presídlením sa. Poukázal na skutočnosť, že v aktuálnom konaní úplne zmenil dôvody svojej žiadosti o azyl keď uviedol, že od 25. júla 2008 bol 6 mesiacov zaistený preto, lebo bol zainteresovaný na konvertovaní jeho kamarátov. Odporca uviedol, že ako to vyplynulo z navrhovateľom predloženého dokladu, trest za jeho účasť na konvertovaní kamarátov už vykonal a teda nemal dôvod k odchodu z Egypta. Osobitne poukázal na nehodnovosť navrhovateľa, ktorej dôvody aj špecifikoval. K tretiemu dôvodu žiadosti o azyl (existencia zatykača na jeho osobu) uviedol, že v priebehu konania nepredložil o jeho skutočnej existencii žiaden dôkaz, pričom súčasne poukázal na rozpor jeho údajného obsahu s predchádzajúcimi obsahmi pohovorov, vykonaných s navrhovateľom. Osobitne poukázal na skutočnosť, že v čase vydania údajného zatykača, ktorý odporcovi nikdy nepredložil, mal byť navrhovateľ vo väzení. V ďalšom poukázal na ďalšie rozpory v navrhovateľových výpovediach. Pokiaľ ide o výrok, ktorým rozhodol o neposkytnutí doplnkovej ochrany navrhovateľovi tento odôvodnil tým, že nebol splnený ani jeden zo zákonných predpokladov jej poskytnutia. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa na základe návrhu

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok - návrh 22. decembra 2011, ktorým sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu.

Uviedol v ňom, že v Egypte bol prenasledovaný a to v dôsledku jeho pomoci pri konvertovaní iných ľudí, čo je v rozpore so základnými ľudskými právami. Namietal konštatovanie odporcu, že v aktuálnom konaní prezentoval úplne iné dôvody svojej žiadosti o azyl - tie charakterizoval iba ako doplnenie novými dôvodmi. Namietol tiež vyhodnotenie svojej osoby ako nedôveryhodnej. Voči výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany namietal, že v krajine pôvodu je stále hľadaný a v prípade návratu mu hrozí neľudské zaobchádzanie, pričom tiež poukázal na všeobecne nepriaznivú aktuálnu bezpečnostnú situáciu v Egypte. Následne založil navrhovateľ do súdneho spisu dokumenty s ich prekladmi, ktoré mu boli zaslané z Egypta: - potvrdenie Koptského ortodoxného arcibiskupstva Maghagha a Aduah zo dňa 24. marca 2012 (podľa ktorého X. U. G. je veriacim tohto náboženského spoločenstva, ktorý trpel neprávom a bol prenasledovaný zo strany moslimov); - rozsudok zo dňa 15. septembra 2010, podľa ktorého bol X. L. G. L. odsúdený na 3 roky práce a pokutu 15 000 libier za porušenie čl. 160 a 161 trestného zákonníka, ku ktorému došlo 26. apríla 2008.

Odporca navrhol vo svojom vyjadrení zo dňa 13. februára 2012 k návrhu napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu potvrdiť. Zotrval na jeho dôvodoch a osobitne poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ v aktuálnom konaní uvádzal odlišné dôvody žiadosti o azyl v porovnaní s konaním predchádzajúcim, ako aj na zistenú nehodnovosť navrhovateľa a to s poukazom na konkrétne dôvody takéhoto svojho vyhodnotenia osoby navrhovateľa.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Saz/51/2011-87 zo dňa 21. novembra 2012 dospel k názoru, že odporca zákonným a dostatočným spôsobom zistil stav vecí a pretože u navrhovateľa objektívne neboli splnené predpoklady udelenia azylu - s ohľadom na nedôveryhodnosť osoby navrhovateľa vyslovenú odporcom - pričom v jeho prípade nie je možné hovoriť o hrozbe vážneho bezprávia v prípade jeho návratu do krajiny pôvodu, súd napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil v celom jeho rozsahu.

Rozhodnutie odôvodnil svojimi vlastnými stanoviskami k jednotlivým námietkam navrhovateľa.

K námietke, že odporca je nedôveryhodnou osobou:

Podľa názoru krajského súdu táto námietka nie je dôvodná, pričom vyhodnotenie osoby zo strany odporcu ako osoby nedôveryhodnej je dôvodné a logické a súd sa s ním stotožňuje. Odporca v jednotlivých bodoch tejto časti odôvodnenia svojho rozhodnutia (str. 6., 7.) vychádzal z porovnania jednotlivých častí výpovedí navrhovateľa, resp. z ním predložených dokladov - písomností. Súd

poznámenáva, že nejde o zanedbateľné údaje či inak nepodstatné rozdiely. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že odporca sa ho mal na rozdiely v jeho výpovediach dopytovať a rozpory tak odstrániť. Odhliadnuc od skutočnosti, že odporca tak urobil (viď zápisnica zo dňa 18. novembra 2010, v ktorej navrhovateľ na dopyt odporcu týkajúci sa rozporov vo výpovediach uviedol iba to, že sa rozhodol hovoriť pravdu, resp. viď zápisnicu zo dňa 16. augusta 2011) podľa názoru súdu odporca musí vychádzať z obsahu výpovede či výpovedí žiadateľa o azyl (navrhovateľa), ktorý bol riadne poučený o. i. aj o povinnosti vypovedať pravdivo o všetkých skutočnostiach, vzťahujúcich sa na jeho žiadosť o azyl.

V súvislosti s odporcom namietanou dôveryhodnosťou súd poukazuje aj na nasledovné skutočnosti:

a/ V konaní ČAS: MU-573/PO-Ž-2009 navrhovateľ ako svoje meno uviedol „G. X. U.“, v konaní ČAS: MU-842/PO-Ž-2009 „G. X. U.“, po predložení ID karty a rodného listu (vydané na meno X. U. G. L.), začal vystupovať ako „X. U. G. L.“ - viď napr. odvolanie navrhovateľa zo dňa 6. mája 2010 voči rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-842-20/PO-Ž-2009 zo dňa 12. marca 2010, konanie ČAS: MU-604/PO-Ž-2010, včítane návrhu, ktorý je predmetom tohto súdneho konania), pričom podľa prekladov vykonaných v aktuálnom súdnom konaní sú dokumenty vystavené na meno „X. L. G. L.“. Na súdnom pojednávaní 15. augusta 2012 ako svoje meno uviedol „X. U. G. L.“, resp. X. L. G. L., pričom toto tlmočenie mena a priezviska vykonal tlmočník, ktorý prekladal vyššie označené preklady. Z uvedeného vyplýva, že sám navrhovateľ počas všetkých azylových konaní uvádzal rôzne modifikácie svojho mena a priezviska. Súd tiež poznámenáva, že navrhovateľ po prvom azylovom konaní úplne zmenil aj svoj podpis.

b/ Navrhovateľ v prvom ako aj v druhom azylovom konaní uvádzal, že tak ako cestovný pas aj jeho identifikačnú kartu mu zobral prevádzkač. Následne však túto ID kartu odporcovi predložil, pričom nešlo o kartu novú, pretože bola vydaná v roku 2003.

c/ Navrhovateľ pôvodne udával, že sa u svojej tety v Káhire zdržiaval cca 8 mesiacov (od novembra 2008 do svojho odchodu z Egypta - do 1. septembra 2009), následne v druhom konaní uviedol že u nej býval iba cca 10 dní a v aktuálnom konaní uviedol obdobie jedného až dvoch mesiacov.

d/ Navrhovateľ v druhom azylovom konaní uviedol, že cestovný pas si vybavil v novembri 2008, pričom v aktuálnom konaní uviedol, že od 25. júla 2008 mal byť uväznený 6 mesiacov a 11 dní, teda pas by si musel vybaviť počas svojho uväznenia.

e/ V predchádzajúcich dvoch azylových konaniach uviedol, že jeho priateľka konvertovala za jeho pomoci koncom roka 2008, v druhom konaní uviedol obdobie august - september 2009, pričom v aktuálnom konaní uviedol obdobie február - marec 2009, resp. aj august -september 2009.

f/ Navrhovateľ uviedol, že niekedy v období jún - júl 2008 pomohol svojim priateľom konvertovať na kresťanskú vieru, pričom za tento svoj čin mal byť od 25. júla 2008 uväznený na 6 mesiacov a 11 dní (teda do cca 4. februára 2009). Podľa zápisnice z polície zo dňa 25. apríla 2008 (viď vyššie bod. 7. obsahu preložených dokumentov) však k tomuto činu malo dôjsť pred 25. apríla 2008.

g/ Podľa rozsudku zo dňa 15. septembra 2010 (viď vyššie bod 6. obsahu preložených dokumentov) malo k tomuto skutku dôjsť 26. apríla 2008, pričom odsúdenému (navrhovateľovi) mal byť uložený trest odňatia slobody na tri roky väzenia s prácou a na finančnú pokutu, (prípád č. 210457 z roku 2010).

h/ Podľa rukou písaného potvrdenia zo dňa 31. augusta 2011 (viď vyššie bod 5. obsahu preložených dokumentov) mal byť navrhovateľ odsúdený na 6 mesiacov väzenia s prácou - prípad č. 6470 z roku 2008.

K bodom ad. g/, h/: Ako to uviedol navrhovateľ k jeho uväzneniu malo dôjsť v dôsledku jeho pomoci ku konvertovaniu jeho priateľov v období jún - júl 2008, teda predložené dokumenty sa nemôžu vzťahovať na tento skutok.

i/ Navrhovateľ o. i. uviedol, že jeho priateľke pomohol ku konvertovaniu, ku ktorému malo dôjsť koncom roku 2008, teda v čase, keď (ako to aktuálne uvádza) bol vo väzení (od júla 2008 do februára 2009).

j/ Navrhovateľ ako dátum jeho napadnutia rodinou jeho priateľky označil: - „koniec roka 2008“, - neskôr „marec 2009 alebo február 2009“.

k/ Najpodstatnejší rozpor vo výpovediach navrhovateľa však spočíva v tom, že počas prvých dvoch azylových konaní ako dôvod odchodu z Egypta uvádzal problém súvisiaci s konvertovaním jeho priateľky, pričom v aktuálnom konaní aj problémy s konvertovaním jeho dvoch priateľov a jeho uväznenie (aj týranie a mučenie) stým súvisiace. Ako ďalší dôvod prezentoval aj náboženské prenasledovanie. Ak by sa skutočne udiali udalosti súvisiace s konvertovaním navrhovateľových priateľov - osobitne aj uväznenie navrhovateľa s tým súvisiace, nepochybne by navrhovateľ tento priamy zásah do jeho slobody (a s tým opísané mučenie) prezentoval od jeho prvého vstupu do azylovej procedúry. Ak tak navrhovateľ neurobil opakovane, logické je vysvetlenie, že tento dôvod nie je pravdivý. Aj v dôsledku toho odporca správne vyhodnotil osobu navrhovateľa a ním predložené dôkazy ako nehodnoverné. Pritom vysvetlenie navrhovateľa, že sa rozhodol tento dôvod prezentovať až potom, ako mala byť jeho rodina napadnutá nemá opodstatnenie. Ak totižto navrhovateľ skutočne utiekol z krajiny svojho pôvodu pred hrozbou smrti alebo mučenia a vyhľadal na Slovensku ochranu, jednoznačne by uviedol tento dôvod, dokonca ako primárny. Navyše súc riadne a opakovane poučený o povinnosti uviesť všetky dôvody svojej žiadosti o azyl.

Navrhovateľovo tvrdenie uvedené v návrhu, že v aktuálnom konaní iba doplnil predtým uvedený dôvod nie je z dôvodov vyššie uvedených možné akceptovať a toto tvrdenie je zjavne účelové.

Nad rámec vznesených námietok súd preskúmal napadnuté rozhodnutie aj z pohľadu správneho posúdenia zisteného stavu veci:

K výroku o neudelení azylu: Predpoklady udelenia azylu sú uvedené v ustanovení § 8 zákona o azyle. Pokiaľ ide o prvý dôvod (problémy súvisiace s navrhovateľovou priateľkou): O tomto dôvode rozhodol právoplatne Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k.: 5Saz/28/2010-19 zo dňa 22. júna 2010 a teda de facto ide o vec rozhodnutú. Tento súd správne konštatoval, že v tomto prípade neboli naplnené predpoklady udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle, pričom navyše sa navrhovateľ neobrátil o pomoc na štátne orgány Egypta a využil možnosť interného presídlenia sa. Krajský súd v tomto prípade odkázal na citovaný rozsudok, pričom sa tiež stotožnil s dôvodmi, ktoré k tomuto dôvodu žiadosti o azyl prezentoval odporca v napadnutom rozhodnutí. Krajský súd navyše poukázal na preukázanú nedôveryhodnosť navrhovateľa, ktorá je postačujúca k vydaniu negatívneho rozhodnutia. Pokiaľ ide o druhý dôvod navrhovateľovej žiadosti o azyl (prezentované problémy súvisiace s konvertovaním navrhovateľových priateľov): Ako to vyplýva z vyššie uvedeného, odporca správne a dôvodne vyhodnotil osobu navrhovateľa, resp. aj ním predložené dôkazy ako nedôveryhodné. Ak teda nemožno uveriť ani tomuto príbehu, dôsledkom toho je nepreukázanie naplnenia dôvodov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle. Pokiaľ ide o tretí dôvod (vydanie zatykača): Navrhovateľ tento nikdy odporcovi nepredložil. Ako to správne konštatoval odporca, zatykač mal byť vydaný v čase, keď mal byť navrhovateľ vo väzení.

K výroku o neposkytnutí doplnkovej ochrany krajský súd uviedol:

Navrhovateľ nebol v Egypte odsúdený k trestu smrti, teda nie je v jeho prípade naplnený predpoklad vážneho bezprávia v zmysle ustanovenia § 2 písm. f/ bod 1. Zákona o azyle. Navrhovateľ bol dôvodne vyhodnotený ako osoba nedôveryhodná v zmysle zákona o azyle a preto niet dôvodu predpokladať, že by sa v prípade návratu stal objektom mučenia či neľudského zaobchádzania, navyše ak so založených správ nevyplýva, že by sa egyptskí navrátilci pri svojich návratoch stretávali so zlým zaobchádzaním. Teda ani dôvod § 2 písm. f/ bod 2. Zákona o azyle nie je v prípade navrhovateľa splnený, podobne ako ani bod 3., pretože i napriek prebiehajúcim spoločenským zmenám v Egypte v tejto krajine niet vnútroštátneho či medzinárodného ozbrojeného konfliktu.

Odvolaie a vyjadrenie odporcu

Proti rozsudku podal navrhovateľ sám odvolanie, v ktorom v podstate namietal, že nie je nedôveryhodný. V jeho tvrdeniach ide len o drobné nezrovnalosti a doplnenia, avšak celkove je nemožné hodnotiť jeho osobu ako nedôveryhodnú, o čom svedčia aj ním predložené doklady.

Ku vyhodnoteniu námietky v konaní pred Krajským súdom v Bratislave, že odporca nesprávne vyhodnotil jeho osobu ako nedôveryhodnú, uviedol:

Krajský súd v Bratislave vyhodnotil jeho nedôveryhodnosť aj na základe rôznych prepisov jeho mena, ktoré sa objavili v priebehu azylového konania. Tieto prepisy však väčšinou vyhotovil tlmočník, ktorý sa zúčastnil výsluchu, resp. ktorý robí preklad nejakého dokumentu. Je všeobecne známe, že pri preklade arabských mien a názvov do latinky je možné, že každý tlmočník, resp. prekladateľ urobí preklad odlišne. Toto je spôsobené tým, že preklad sa robí zo znenia slova v arabskom jazyku a použijú sa hlásky, ktoré sú najpodobnejšie. Taktiež je rozdiel, či je urobený preklad do slovenského alebo anglického jazyka. Rozdiely v prepise mien teda v žiadnom prípade nemôžu odôvodňovať jeho nedôveryhodnosť.

Rozsudok, ktorým bol odsúdený na 3 roky, ktorý predložil Krajskému súdu v Bratislave bol vydaný v čase, keď už bol v azylovom konaní na území SR, teda ako je tam uvedené, v jeho neprítomnosti. Pokiaľ ide o potvrdenie o odsúdení z roku 2008 na 6 mesiacov, tento trest aj vykonal. Nakoľko však v oboch písomnostiach nie je popísaný skutok, za ktorý bol odsúdený, krajský súd nemohol určiť, či ide o odsúdenie pre ten istý skutok, alebo pre dva rôzne skutky, a teda tak isto nie je možné z tohto dôvodu vyhodnotiť jeho osobu za nedôveryhodnú.

Ostatné skutočnosti uvádzané krajským súdom nepovažoval za tak podstatné, aby mohli odôvodniť jeho nedôveryhodnosť

Uviedol, že za napomáhanie konvertovaniu iných osôb bol uväznený a mučený a že sa tak nestalo len jemu.

Navrhovateľ navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Migračného úradu ČAS: MU - 604-46/PO-Ž-2010 zo dňa 11. novembra 2011 o neudelení azylu a neposkytnutí doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky odvolací súd zruší a vec sa vráti na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril tak, že uviedol:

V azylovom konaní vedenom pod číslom ČAS: MU-842-20/PO-Ž-2009 migračný úrad neudelil navrhovateľovi azyl podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle a súčasne mu podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 tohto zákona neposkytol doplnkovú ochranu. V odvolacom konaní Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 5Saz/28/2010-19 zo dňa 22. júna 2010 rozhodnutie migračného úradu potvrdil. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 10. septembra 2010. O jeho opätovnej žiadosti o udelenie azylu bolo v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení rozhodnuté tak, že jeho žiadosť bola rozhodnutím ČAS: MU-604-16/PO-Ž-2010 zamietnutá ako zjavne neopodstatnená podľa § 12 ods. 2 písm. c) a písm. d) zákona o azyle. Ako je z celého azylového konania zrejmé, navrhovateľ uvádzal nepravdivé a protirečivé informácie, ktoré však v predchádzajúcich azylových konaniach neposkytol aj napriek tomu, že ak by tieto boli pravdivé, mohli mať podstatný význam pri posudzovaní jeho žiadosti o udelenie azylu. Na základe posúdenia predchádzajúcich dôvodov na udelenie azylu, ako aj dôvodov uvádzaných v ostatnom azylovom konaní, odporca vyhodnotil osobu navrhovateľa ako nedôveryhodnú, pretože žiadateľ pozmenil svoju výpoveď, keď si uvedomil skutočnosť, že pôvodne uvádzanými dôvodmi nedosiahol udelenie azylu. Ako posledné dôvody uviedol obavy z náboženského prenasledovania, avšak tieto ničím nepreukázal, ani neodôvodnil. Navrhovateľ sa v krajine pôvodu narodil ako kresťan a vzhľadom na situáciu v krajine pôvodu mu nehrozilo prenasledovanie tak, ako to má na mysli zákon o azyle v ustanovení § 8. Ako je v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uvedené, nie je logické, že v Egypte zanechal svoju údajnú priateľku, ktorá mala konvertovať z islamu na kresťanstvo, kvôli čomu práve ona, a nie on, mohla mať problémy so štátnou bezpečnosťou. Logické by bolo, aby sa snažil dostať ju do bezpečia, a nie aby utiekol z Egypta bez nej. Ani údajné problémy s rodinou jeho priateľky sa nesnažil riešiť prostredníctvom úradov, ktoré o pomoc vôbec nepožiadali, a v konaní neuvádzal, že by mu egyptské úrady nechceli alebo nedokázali pomôcť. Tiež jeho ďalšiu výpoveď nemožno považovať za pravdivú, keď uviedol, že bol zaistený štátnou bezpečnosťou preto, lebo

pomohol kamarátom pri konvertovaní z islamu na kresťanstvo. Bol údajne zaistený a po dobu 6 mesiacov umiestnený vo väzenskom tábore, kde mal byť aj mučený. Navrhovateľ, aj napriek závažnosti svojho tvrdenia, toto v predchádzajúcich konaniach nikdy nespomenul. Z uvedeného je zrejmé, že tento dôvod vykonštruoval dodatočne, uvádza ho účelovo, s cieľom zavádzať odporcu a ovplyvniť rozhodovanie vo svoj prospech. Na základe uvedených skutočností bola osoba navrhovateľa vyhodnotená ako nedôveryhodná a jeho konanie považoval odporca za tendenčné. V aktuálnom azylovom konaní bolo v intenciách rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/6/2011-38, ktorým zrušil rozhodnutie migračného úradu ČAS: MU-604-16/PO-Z-2010 s navrhovateľom vykonané ústne pojednávanie so zameraním na údajné vydanie zatykača na jeho osobu v Egypte. Ako je z odpovedí na jednotlivé otázky zrejmé, navrhovateľ opäť uvádzal rozporuplné údaje. Ide hlavne o dátum vydania údajného zatykača, t. j. 25. augusta 2008. V tento deň však podľa jeho predošlého tvrdenia mal byť vo väzení. Už len samotná táto jeho odpoveď, dátum uviedol dvakrát počas pohovoru, jednoznačne hovorí o tom, že si vydanie zatykača vymyslel, pretože vzápätí uviedol, že nevie ani približný dátum jeho vydania. Aj jeho ďalšie odpovede boli zmätočné alebo vyhýbavé. Najskôr tvrdil, že zatykač videl jeho brat, vzápätí povedal že ho nevidel, ale mu o ňom povedal advokát. Tak isto nevedel povedať dôvod vydania zatykača, hoci podľa jeho tvrdenia, s advokátom, ktorý mal predmetný zatykač vidieť, telefonoval 10 až 15 krát, teda mal možnosť sa ho na to spýtať. Taktiež jeho tvrdenie, že ho hľadajú z dôvodu konvertovania dvoch chlapcov na kresťanstvo, na ktoré ich naviedol, sa javí nelogické, pretože trest za tento čin si už odpykal. Tajná služba preto nemala dôvod navrhovateľa hľadať z tohto dôvodu. Navrhovateľ počas pohovoru nedokázal hodnoverným spôsobom preukázať existenciu zatykača. Práve naopak, svojimi nejednoznačnými a nelogickými odpoveďami jeho existenciu spochybnil. Tak isto aj jeho tvrdenia o zadržaní brata tajnou službou sú nelogické a spochybniteľné. Odporca na základe týchto skutočností vydal rozhodnutie ČAS: MU-604-46/PO-Ž-2010, ktorým navrhovateľovi podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle neudelil azyl, a súčasne mu podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 tohto zákona neposkytol doplnkovú ochranu. Ako je z podrobného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia zrejmé, navrhovateľ ničím nepreukázal, ani hodnoverne nezdôvodnil, že by sa v krajine pôvodu musel obávať prenasledovania zo strany štátnych orgánov, resp. neštátnych subjektov tak, ako to má na mysli § 2 písm. e) bod 3 zákona o azyle. Aj z dokumentov, ktoré predložil počas konania, vyplýva, že štátna moc útoky na jeho rodinu nepodporovala. Ak na základe jeho nedôveryhodných tvrdení, ktoré nezakladajú zákonné predpoklady na udelenie azylu na území Slovenskej republiky, odporca vyhodnotil navrhovateľa ako osobu nedôveryhodnú, tak postupoval logicky a v súlade so zákonom o azyle. Posudzovanie dôveryhodnosti navrhovateľa je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu správneho orgánu o jeho osobnosti s prihliadnutím na reálnosť, resp. vierohodnosť jeho tvrdení. Rozhodujúcim pre záver o jeho nedôveryhodnosti neboli iba nepatrné nezrovnalosti v jeho tvrdeniach, ale zásadné rozpory v jeho výpovediach, ktoré odporca v čase konania rozpoznal. Samotné vyhodnotenie a preukázanie nedôveryhodnosti navrhovateľa je v konečnom dôsledku aj dôvodom na neudelenie azylu podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle. Preto, ak odporca rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, postupoval v súlade so zákonom o azyle. Navrhovateľ menil dôvody na udelenie azylu, uvádzal stále iné dôvody opustenia krajiny pôvodu, pričom sa vyhýbal odôvodneniu zmeny dôvodov, resp. rozporov, ktoré uvádzal, a ktoré nemožno považovať za zanedbateľné. Preto ak ho odporca vyhodnotil ako osobu nedôveryhodnú, tak to v konečnom dôsledku je aj dôvodom na neudelenie azylu.

Z ostatného azylového konania, ako aj z obsahu napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odporca splnil úlohy, ktoré mu krajský súd dal za úlohu. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne opravný prostriedok, ktorým sa domáhal jeho zrušenia v celom rozsahu.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. 9Saz/51/2011-87 zo dňa 21. novembra 2012 napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne. Súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia v rozsahu námietok uvedených v opravnom prostriedku, v súlade s názorom odporcu skonštatoval, že vyhodnotenie navrhovateľa ako osoby nedôveryhodnej bolo odôvodnené a logické. Skonštatoval, že rozdiely vo výpovediach navrhovateľa, na základe ktorých bol vyhodnotený ako osoba nedôveryhodná, neboli zanedbateľné či inak nepodstatné. Odporca sa s odôvodnením k tejto námietke uvedeným na str. 8 až 11 v plnej miere stotožnil. Súd ďalej skonštatoval, že ak odporca neuveril príbehu navrhovateľa, resp. ním predložené dôkazy vyhodnotil ako nedôveryhodné, nedošlo tým k naplneniu dôvodov udelenia azylu podľa § 8 zákona o azyle. Nezistil ani naplnenie predpokladov na poskytnutie doplnkovej ochrany,

pretože nebol naplnený predpoklad vážneho bezprávia v zmysle ustanovenia § 2 písm. f) zákona o azyle. Na základe týchto skutočností súd napadnuté rozhodnutie potvrdil v celom rozsahu ako vecne správne a zákonné. Odporca sa s právnym názorom krajského súdu v plnej miere stotožnil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odporca vyslovil názor, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani v opravnom prostriedku, neuviedol a nepreukázal také relevantné skutočnosti, ktoré by ho oprávňovali vydať rozhodnutie o udelení azylu, a má za to, že správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa predmetnej veci. Zistil, že navrhovateľ uvádzal iné skutočnosti ako tie, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, a preto považuje napadnuté rozhodnutie za vydané v súlade so zákonom o azyle a Ženevským dohovorom z r. 1951 o právnom postavení utečencov.

Napokon odporca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

V.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. mája 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

V zmysle § 21 ods. 11 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ministerstvo vnútra SR ku dňu 31. decembra 2012 zrušilo okrem iných, aj rozpočtovú organizáciu - Migračný úrad Ministerstva vnútra SR a v zmysle § 21 ods. 13 zákona č. 523/2004 Z. z. práva a povinnosti zrušených rozpočtových organizácií prešli dňom zrušenia na zriaďovateľa, ktorým je Ministerstvo vnútra SR. Na základe citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Migračného úradu MV SR ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpilo z titulu zákonných zmien Ministerstvo vnútra SR. Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu - odporcu. Pod všeobecným označením odporca je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azyllanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azyllant odišiel z krajiny pôvodu a azyllant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa odseku 1 § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov.

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v oprávnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že odporca vyhodnotil dôvody žiadosti o azyl ako také, ktoré nemožno subsumovať pod niektorý zo zákonom predpokladaných dôvodov pre udelenie azylu relevantných v zmysle § 8 zákona o azyle.

Podľa názoru odvolacieho súdu judikovaného už v rozhodnutí 1Sža/15/2008 z 19. augusta 2008:

„Dôveryhodnosť osoby žiadateľa odporca posudzuje vzhľadom na nedostatok listinných dokladov a dokumentov, ktorými by preukázal svoju totožnosť, resp. ktorými by preukázal pravdivosť svojich tvrdení o prenasledovaní v krajine pôvodu v nadväznosti na celkové správanie navrhovateľa v priebehu administratívneho konania. Na preukázaní pravdivosti tvrdení musí záležať predovšetkým žiadateľovi o azyl, preto jeho vyhlásenia musia byť ucelené a rozumné, nesmú protirečiť všeobecne známym faktom o krajine pôvodu a svojim konaním nesmie dávať dôvod na spochybňovanie dôveryhodnosti svojej osoby“.

„Posudzovanie dôveryhodnosti žiadateľa o udelenie azylu je výsledkom celkového hodnotiaceho procesu a úvah odporcu o osobnosti žiadateľa s prihliadnutím k miere reálnosti, resp. vierohodnosti ním tvrdených dôvodov odchodu z krajiny pôvodu v konfrontácii so všeobecne známymi informáciami o krajine pôvodu. Rozhodujúcimi pre záver o nedôveryhodnosti žiadateľa nemôžu byť len niektoré nepatrné nezrovnalosti alebo len omylom vysvetlené nejasnosti v tvrdeniach žiadateľa, ale zásadné rozpory vo výpovediach, ktoré správny orgán rozpozná“.

„Z administratívneho spisu odporcu“ (týka sa to aj prerokúvaného prípadu) „vyplýva, že rozpory vo výpovediach navrhovateľa nebolo možné považovať za nepatrné, či zanedbateľné napokon navrhovateľ sám priznal účelovosť zmeny údajov týkajúcich sa osobných pomerov (počet, resp. existencia súrodencov), ako aj dôvody, pre ktoré žiadal udeliť azyl“.

„Nedôveryhodnosť tvrdení navrhovateľa pre ich rozpornosť, objektívne znemožnila odporcovi zistiť u navrhovateľa podmienky pre udelenie azylu“.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Stotožnil sa totiž so závermi týkajúcimi sa celkového posúdenia osoby žiadateľa o azyl odporcom, ako aj ním predstretých tvrdení. Detaily popísané a týkajúce sa konvertovania na kresťanstvo, resp. napomáhaniu konvertovaniu iným, či jeho pobytov v Egypte alebo väznenia - údaje uvádzané v podrobnom odôvodnení rozsudku krajského súdu a opierajúce sa najmä o vyjadrenia navrhovateľa a teda i obsah správneho spisu, logicky odôvodňujú nedôveryhodnosť navrhovateľa, čím je splnená podmienka, pre ktorú odporca nie je povinný skúmať ďalšie podmienky pre udelenie azylu navrhovateľovi.

Takýto záver sa významným spôsobom dotýka aj rozhodnutia odporcu o neposkytnutí doplnkovej ochrany, čo vo svojom rozsudku krajský súd takisto náležite odôvodnil. Tu je však na mieste i konštatovanie krajského súdu, že navrhovateľovi v prípade návratu do Egypta nehrozí konanie, zákonom o azyle definované ako vážne bezprávie, prenasledovanie, či stíhanie tak, ako to predpokladá zákon o azyle.

Krajský súd presvedčivo vysvetlil aj ďalšie dôvody uvedené doslova v tomto rozsudku, pre ktoré považoval napadnuté rozhodnutie odporcu za zákonné a správne. Na ne Najvyšší súd Slovenskej republiky odkazuje v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd zistil zo správneho spisu celý rad už uvedených rozporov v tvrdeniach navrhovateľa, tak ako boli už pomenované. Podľa jeho názoru preto niet pochybností o náležite zistenom skutkovom stave pri hodnotení ktorého sa najvyšší súd priklonil k hodnoteniu odporcu a krajského súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, prihliadajúc na skutočnosť že navrhovateľ, je zo zákona oslobodený od platenia súdneho poplatku za toto konanie (§ 4 ods. 2, písm. v/ zák. č. 71/1992 Zb.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.